

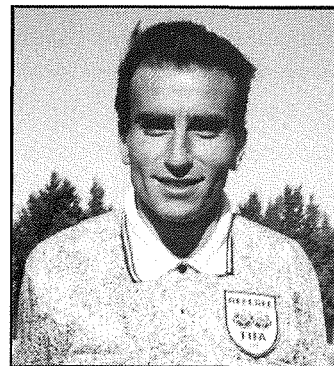
Ir-Referee Għawdxi Anton Zammit fuq il-panel tal-FIFA

Ir-referee Għawdxi Anton Zammit kiteb ismu fl-istorja sportiva Għawdxija meta sar l-ewwel *referee* Għawdxi li nhatar fuq il-Panel tal-FIFA bhala *referee* internazzjonali. Zammit ser jiehu post Charlie Agius li spiċċa minn *referee* internazzjonali minhabba l-età. Din l-aħbar inghatat minn Dr. Joe Mifsud, President tal-MFA waqt laqgħa tal-Kunsill, nhar il-Hamis 11 ta' Jannar li għadda. Ahna kellna l-opportunità li nintervistaw lir-*referee* Zammit waqt il-programm Zona Sport li personalment qed nipprezenta kull nhar ta' Tnejn fuq Radio Calypso.

Anton Zammit tweled ir-Rabat, Għawdex fis-17 ta' Frar 1964. Hu mizzewweg lil Noemi nee Said mir-Rabat ukoll u missier Nathanael u Jessica. Zammit sar *referee* f'Ottubru tal-1989 fl-età ta' 25 sena. Fl-1994 sar *Assistant Referee* tal-FIFA u fl-istaġun 1995/96 lahaq *Top Division Pool Referee* tal-MFA.

Mistoqsi dwar l-involviment tiegħu fil-football, huwa qalilna li minn dejjem kien iħobb il-football u fil-fatt meta kien tifel kien jilgħab ma' Victoria Hotspurs u wara mar mal-Calypsian Bosco Youths. Sfortunatament kellu jieqaf minhabba *injury* f'irkopptu. Imbagħad fl-1989 kien gie mhajjar minn Frank Masini u Carmel Attard, żewġ *referees* Għawdxi, biex jagħmel il-kors ta' *referee*. Huwa fil-fatt kien attenda għal dan il-kors li kien sar f'Għawdex stess u wara kien ikkwalfika bhala *referee* tat-tielet klassi. Mistqosi dwar x'idejju fil-plejers, Zammit qalilna dawk li jtilfu l-ballun u jippruvaw jirbhu xi *foul* billi jaqgħu ma' l-art.

Dwar il-ġurnalisti Zammit jahseb li dawn mhux kollha l-istess u mhux kulhadd jiġġudika bl-istess mod u kejl. Għalih hemm dawk tajbin li jikkritikaw b'mod kostruttiv imma hemm oħrajn li ma jaġixxux bl-istess mod. Però huwa aktar jagħti każ tal-kritika tal-*match inspector*, milli dik tal-ġurnalisti. Mistoqsi dwar l-eċċitament ta' qabel il-logħba, Zammit semma li din hija xi haġa normali, però bl-esperjenza din tibda tnaqqasha. Għall-mistoqsija jekk jagħmilx differenza jekk jirreffja fil-*Premier* tal-MFA jew logħba tal-*Youths*, hu qalilna li *referee* jiżbalja jekk jagħmel xi differenza għax kull logħba fiha l-importanza tagħha u trid tipprepara għaliha u tagħti l-attenzjoni kollha possibli.

Dwar l-isbah mument għal *referee* waqt il-logħba hu jahseb li dawk id-deċiżjonijiet li tiehu u wara mis-*slow motion* tinduna li kont tajjeb minkejja li jitqiesu bhala deċiżjonijiet kontroversjali, dawn huma affarijiet sbieħ u jagħtu raġun lir-*referee*. Id-dagħa u l-offiżi bil-familja huma l-aktar affarijiet li jweggħu lir-*referee*. Zammit jaqbel li *referee* għandu jirreffja timijiet mir-rahall jew il-belt ta' fejn joqgħod jew li fil-passat kellu xi konnessjoni magħhom. Dan għal fatt li għalih ma tagħmel l-ebda differenza, għax *referee* ma jinteressahx min jirbah jew jitlef iżda mportanti hu li jirreffja tajjeb b'mod newtrali.

Zammit jahseb ukoll li *referee* ghandu jkellem lill-ġurnalisti fi tmiem il-partita fejn ikun jista' jiġi spjegat ahjar dwar xi deċiżjoni li tkun ittiehdet. Jahseb li fil-futur ir-*referee* jibda jinghata dan iċ-ċans li jirrispondi mistoqsijiet li jsirulu mill-ġurnalisti. Dwar is-*slow motion* fiha jara l-pożittiv u n-negattiv. Pożittiv għax wiehed ikun jista' janalizza u jiġġudika d-deċiżjonijiet li *referee* jkun ha.

Mistoqsi dwar liema partita s'issa tagħtu l-iktar sodisfazzjon, huwa qalilna li diffiċli jagħzel wahda għax għalih kull partita li jhoss li jkun mar tajjeb fejn id-deċiżjonijiet tiegħu jkunu ġew aċċettati mill-plejers din tagħtik sodisfazzjon. Imbagħad semmielna l-isbaħ mumentu fil-karriera fejn kull promozzjoni tagħtu sodisfazzjon. Semma wkoll id-debutt tiegħu fix-xena internazzjonali bhala *assistant referee* f'Wembley Stadium, kif ukoll bhala *assistant referee* fil-finali tal-Kampjonati Ewropej tad-D/18 fi Franza, u sintendi issa l-promozzjoni bhala *referee* internazzjonali fuq il-Panel tal-FIFA. Il-kelma tiegħu nstemgħet u l-FIFA ma naqsitx in-numru mill-erbgha għal tlieta fir-rigward tar-*referees* Maltin fuq il-*Panel* tagħha kif kien previst.

Dwar is-sabih ta' *referee*, Zammit qal li jekk inti tiehu l-karriera bis-serjetà din tagħtik sodisfazzjon, personalità, dixxiplina u serjetà. Dwar l-ikrah ta' *referee* jekk fil-fatt tista' ssejjahlu hekk, hemm li minhabba d-diversi mpenji dan jirrekjedi li tkun 'il bogħod mill-familja u dan hu sagrafiċċju kbir. Dwar l-iktar deċiżjoni iebsa li jrid jiehu *referee* huwa jahseb li kull deċiżjoni li jiehu *referee* hija xi ftit iebsa għax tim jaqbel miegħek u l-iehor le, però dik li trid tkeċċi xi plejer jew li tagħti *penalty* fl-ahhar hinijiet meta l-partita tkun għadha fi *draw*, dawn huma deċiżjonijiet iebsa li jridu jittiehdu għax jekk le, *referee* jista' ma jinzilx jirrefja aktar.

Mistoqsi jekk għandux xi *lucky charm*, Zammit qalilna li le, anzi, li għandu hu t-talb lill-Madonna Ta' Pinu, għax anke minhabba l-*injury* li kellu f'irkopptu bħal-lum sena, kif ukoll fl-istess waqt mietet oħtu Dorothy, kien ha deċiżjoni li jidhol kuljum Ta' Pinu. Huwa fil-fatt talab lill-Madonna biex jaċċetta kull deċiżjoni li tista' tiehu l-FIFA kemm jekk jiġi aċċettat kif ukoll jekk le. Fil-fatt x'hin sema' bl-ahbar li kien sar *referee* internazzjonali, beka bil-ferħ u immedjatament mar jirringrazzja lill-Madonna. Dwar l-ambizzjoni tiegħu issa li sar *referee* tal-FIFA huwa qal li dejjem trid thares 'l quddiem u huwa mportanti li jżomm il-livell għax mhux il-*badge* tagħmel *referee* tal-FIFA, iżda trid iżżomm ringlejk ma' l-art. Trid ukoll tagħmel hiltek kollha biex tirreffja bl-inqas żbalji u li titgħallem minnhom. Biex ma titkabbarx u li tgħin lil shabek l-iktar dawk li għadhom jibdew il-karriera ta' *referee*.

Fi tmiem l-intervista tagħna, ahna staqsejna lil Anton Zammit x'parir jagħti liż-żgħażaġh b'mod partikulari lil dawk Għawdxin issa li jistgħu jharsu lejha bhala mudell biex jaqdbu l-karriera ta' *referee*. Huwa appella li jekk wiehed ikun lest li jagħmel is-sagrafiċċji u jiehu l-karriera b'ambizzjoni fejn ikun iħares li jrid jaasal sa fuq, wiehed jista' jirnexxi. Dan ukoll għax l-MFA tapprezza hafna s-sagrafiċċji li wiehed jagħmel kif ukoll id-dedikazzjoni li wiehed jagħti għall-karriera, fejn hawn l-MFA ma tagħmilx distinzjoni jekk intix Għawdxin jew Malti, kif fil-fatt seħħ fil-każ tiegħu. Min-naha tagħna fil-waqt li nifirhu u nawguraw mill-qalb lil Anton Zammit, nixtqulu iktar suċċessi biex mhux biss jagħmel isem u unur għalih personali, iżda wkoll għal Għawdex Sportiv.